

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ ЗДМФУ**

ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ІНСТРУМЕНТИ В ПІДГОТОВЦІ КЛІНІЦИСТА

25 квітня 2024 року, м. Запоріжжя

Запоріжжя, 2024

ЗМІСТ

ВНУТРІШНЬОУНІВЕРСИТЕТСЬКА СИСТЕМА ЯКОСТІ ОСВІТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ-КЛІНЦИСТА.....	7
Колесник Ю.М., Моргунцова С.А., Школова О.П., Дмитрієв В.С., Ганошенко Ю.А.,	
ІНТЕРАКТИВНИЙ ОСВІТНИЙ СИМУЛЯТОР BODY INTERACT – НЕВІД’ЄМНА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ КЛІНЦИСТА.....	9
Колесник Ю.М., Моргунцова С.А., Сюсюка В.Г., Дейніченко О.В., Павлюченко М.І.	
РОЛЬ ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ ЗДМФУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ ПІДГОТОВКИ КЛІНЦИСТА.....	11
Авраменко М.О., Моргунцова С.А., Ганошенко Ю.А.	
СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ КЛІНЦИСТА.....	14
Моргунцова С.А., Дмитрієв В.С., Ганошенко Ю.А., Школова О.П.	
ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ В КОНТЕКСТІ ОНЛАЙН-ОСВІТИ.....	15
Авраменко Н.В., Нікіфоров О.А., Семененко І.В.	
ПРОЕКТ - ПРЕЗЕНТАЦІЯ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ.....	17
Алексєєв О.Г., Різник О.І.,	
ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЯК ОСВІТНЬОГО ІНСТРУМЕНТА В ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРЯ-СПЕЦІАЛІСТА ЗА ФАХОМ «ФІЗИЧНА ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНА МЕДИЦИНА».....	18
Алипова О.Є., Дорошенко Е.Ю., Черепок О.О.	
ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДО ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІСПИТУ КРОКІ З ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ.....	21
Алієва О.Г., Макєєва Л.В., Таврог М.Л., Потоцька О.І., Громоковська Т.С., Попазова О.О.	
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ У КЛІНІЧНІЙ ПРАКТИЦІ.....	23
Бачурін Г.В., Коломєєць Ю.С., Ломака С.С.	
ФІЛОСОФІЯ ВИКЛАДАННЯ ФАРМАКОЛОГІЇ – ВІД НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ДО СТУДЕНТСЬКОЇ АУДИТОРІЇ.....	25
Беленічев І.Ф., Моргунцова С.А., Бухтіярова Н.В., Кучковський О.М., Морозова О.В., Самура І.Б., Бессараб Г.І., Риженко В.П.	
ФАРМАЦЕВТИЧНА ОПІКА ЯК ВІДПОВІДАЛЬНА МІСІЯ ФАРМАЦЕВТА.....	26
Білай І.М., Білай А.І.	
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ПЕДІАТРИЧНОГО ПРОФІЛЮ В ЗДМФУ В РЕАЛІЯХ СЬОГОДЕННЯ.....	28
Боярська Л.М., Овчаренко Л. С., Редько І.І., Герасимчук Т.С., Котлова Ю.В.	
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФАРМАЦІЇ КЛІНІЧНІЙ ОСВІТИ.....	29
Бурлака Б.С.	
ДОСВІД РОБОТИ КАФЕДРИ АНАЛІТИЧНОЇ ХІМІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ КУРСУ ТУ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ КЛІНЦИСТІВ.....	30
Васюк С. О., Нагорна Н. О., Донченко А. О.	
ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КЛІНІЧНІЙ КАФЕДРІ З ВИКОРИСТАННЯМ СУЧАСНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ МЕТОДИК.....	31
Візір В.А., Деміденко О.В., Приходько І.Б., Садомов А.С.	
ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ІНСТРУМЕНТИ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ЛАБОРАТОРНОЇ МЕДИЦИНИ.....	32
Воронцова Л. Л., Коваленко В.А., Козачук О.С., Остапенко А.О., Міхєєв О.О.	

процесі навчання нові інформаційні технології та розуміти специфіку навчання у цифровому світі. Під час проведення заняття викладач описує ситуаційне завдання і ставить питання щодо особливостей застосування препаратів за темою, що вивчається. Студентів розбирають на групи. Члени групи переглядають книги, літературу та мережеві ресурси, щоб узагальнити та уточнити відповіді. Після групового обговорення обирають представників, які дадуть відповіді на запитання. Після того, як усі групи відповіли, викладач підбиває підсумки, доповнює недоліки та виправляє помилки. Такий метод навчання дозволяє учням повною мірою брати участь у процесі. У процесі навчання студентам пропонується провести наукові дослідження для збагачення змісту навчання та підвищення інтересу студентів. Також на лекційних та практичних заняттях студенти повинні отримувати матеріал про наукові досягнення кафедри, а до робочих програм як додаткову літературу мають бути внесені наукові статті співробітників з тематики кафедри.

Таким чином, оновлення філософії викладання фармакології дозволить студентам-медикам більш ефективно вивчати цю дисципліну, підвищити мотивацію студентів та сприяти виявленню серед них талановитих та науково-мислячих, а також підвищити їхній майбутній професійний потенціал.

ФАРМАЦЕВТИЧНА ОПІКА ЯК ВІДПОВІДАЛЬНА МІСІЯ ФАРМАЦЕВТА

Білай І.М., завідувач каф. клінічна фармація, фармакотерапія, фармакогнозія та фармацевтична хімія
Білай А.І., асистент каф. факультетської хірургії

Ключові слова: фармацевтична опіка, відповідальне самолікування, лікарські засоби.

Вступ. Для здійснення належної фармацевтичної опіки необхідно, щоб фармацевт володів достатнім обсягом знань, що дозволяло б йому взаємодіяти з лікарем, виявляти у відвідувачів аптеки «загрозливі» симптоми і надавати консультативну допомогу під час відпуску безрецептурних препаратів.

Фармацевтична опіка пацієнта є однією із складових забезпечення якості медичної допомоги населенню у розвинених Європейських країнах. На сьогодні залучення фармацевта до активної співпраці з лікарем на всіх етапах фармакотерапевтичного супроводу пацієнта стало необхідною запорукою ефективного та раціонального лікування. Тому важливим завданням клінічної та фармацевтичної науки є вивчення фармацевтами-інтернами та слухачами курсів підвищення кваліфікації предмету «фармацевтична опіка».

Основна частина. У сучасних економічних умовах і, враховуючи багаторічний процес реформування вітчизняної системи охорони здоров'я, поширення концепції відповідального самолікування є запорукою забезпечення належної фармацевтичної опіки з боку працівників аптечних закладів. Завдяки постійному перегляду та оновленню протоколи фармацевта стають робочими інструментами, що дозволяють здійснювати оптимізацію фармацевтичного обслуговування пацієнтів, забезпечувати їх якісними ліками з доведеною ефективністю та безпекою і є невід'ємною складовою системи стандартизації медичної допомоги в Україні.

Самолікування може мати серйозні негативні наслідки. Адже неправильне використання лікарських засобів це, в першу чергу, загроза несвоєчасного звернення до лікаря, що підвищує вірогідність ускладнення хвороби та проявів небажаних ефектів від ліків. Тож, варто пам'ятати, що самолікування не розглядається як альтернатива фаховому призначенню терапії.

Зі свого боку, Всесвітня організація охорони здоров'я ввела таке поняття, як «відповідальне самолікування», у якому велику роль відіграють саме фармацевти.

Відповідальне самолікування – це використання споживачем лікарських засобів, що знаходяться у вільному продажі, для лікування та профілактики порушень самопочуття та симптомів, розпізнаних ним самим. При цьому хворий бере на себе відповідальність за результат самолікування,

а фармацевт зобов'язаний надати повну об'єктивну інформацію про всі переваги та недоліки лікарських засобів. Крім того, необхідно з'ясувати, чи правильно пацієнт зрозумів отриману інформацію. Це є обов'язковим кроком фармацевтичної опіки.

Однак для забезпечення належної реалізації концепції фармацевтичної опіки, моніторингу можливих проблем на цьому шляху, а також розробки підходів до їх усунення потрібно визначити показники, за якими можна їх оцінювати, інструменти для здійснення такого контролю і підходи до визначення належності проведених дій.

До таких критеріїв необхідно віднести наступні:

1. Здатність здійснювати консультування щодо рецептурних та безрецептурних лікарських засобів.
2. Здатність здійснювати фармацевтичну опіку під час вибору та реалізації безрецептурного лікарського засобу шляхом оцінки співвідношення ризик/користь, сумісності, показань та протипоказань керуючись даними про стан здоров'я конкретного хворого із врахуванням біофармацевтичних, фармакокінетичних, фармакодинамічних особливостей лікарського засобу.
3. Здатність забезпечувати раціональне застосування рецептурних та безрецептурних лікарських засобів згідно з фармакологічними характеристиками, біохімічними, патофізіологічними особливостями конкретного захворювання та фармакотерапевтичними схемами його лікування.
4. Визначати вплив факторів, що впливають на процеси всмоктування, розподілу метаболізму та виведення лікарського засобу і обумовлені станом, особливостями організму людини та фізико-хімічними властивостями лікарських засобів.
5. Планувати та реалізовувати професійну діяльність на основі чинних нормативно-правових актів України;
6. Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності.
7. Раціональність принципів відповідальності самолікування.
8. Попередження про можливі ускладнення у разі самолікування.

Висновки. Таким чином, вивчення фармацевтами фармацевтичної опіки дозволить здійснювати раціональне фармацевтичне обслуговування хворих, забезпечувати їх якісними лікарськими засобами з доведеною ефективністю та безпекою та є складовою системи стандартизації медичної допомоги в Україні. Для цього потрібно ефективно розроблювати навчально-методичні посібники по фармацевтичній опіці, вчасно наповнювати електронні ресурси кафедри по цій дисципліні, при проведенні практичних та семінарських занять з клінічної фармації приділяти достатню увагу та час на підготовку до КРОК – 3, поповнювати лекційний матеріал щодо фармацевтичної опіки безрецептурних та рецептурних лікарських препаратів, впливати авторитетом викладача на мотивацію підвищення рівня знань по фармацевтичній опіці.

Література

1. Клінічна фармація (фармацевтична опіка): підруч. для студ. вищ. мед. (фармац.) навч.закл./ І.А. Зупанець, В.П. Черних, Т.С. Сахарова та ін.. – Харків :НФаУ: Золоті сторінки, 2011. – 704с.
2. Клінічна фармація: навч.посіб. для студ. вищ. навч. закл. /І.А.Зупанець, І.С. Чекман, С.Б. Попов та ін.. ; за ред. І.А. Зупанця, І.С. Чекмана, – Харків: Вид-во НФаУ : Золоті сторінки, 2009. – 176с.
3. Наказ МОЗ України №455 від 30.05.2013 «Про настанову ВООЗ та МФФ «Належна аптечна практика: Стандарти якості аптечних послуг» (Електронний ресурс), – Режим доступу: <http://www.dec.gov.ua/mtd/normdoc.html>. – Назва з екрану.
4. Накази МОЗ України. База стандартів медичної допомоги в Україні (Електронний ресурс)/. – Режим доступу: <http://www.moz.dec.gov.ua/ua/portal/register.standardsofmedicalaid/>. – Назва з екрану.
5. ОТС™: ответственное самолечение/ под. ред.. И.А. Зупанца, И.С. Чекмана – 6-е изд., перераб. и доп. – Киев: Фармацевт Практик, 2010 – 207с.